

MAGYAR VIDÉK.

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . . 6 ft.
Félévre . . . . . 3 ft.
Negyedévre . . . . . 1 ft. 50 kr.
Egy szám ára . . . . . 6 kr.

A lap kiadóhatala **Nobel Armin** könyvkereskedésben van, hová az előfizetéseket küldendők és a lap szelvény részét illető közlemények czímozandók.

Hirdetések

négyzet centimetryi tér szerint számítatnak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyzet centimetryerét 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetők kedvezményben részesülnek.

Nyitl tér petitsoronként 10 krral számítatik.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ és TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

A garancia kérdése.

Minden mozzanatában érdekes nagy értekezlet f. hó 3-án kimondta a pápa-szentgyörgyi vasut építésének szükségos voltát és egyhangu kifejezést nyilváníta azon óhajának, miszerint kívánja a kiépítés minél-előbbi fogamatósítását.

Egy ilyen nagy értekezlet természetesen nem bocsátkozhatott oly kérdések vitafatába, melyek felett egyedül a jövő van hivatala véteni s e végből több tagu bizottságot választott, melynek feladata leend a részletek és előmunkálatok, de főképen a vállalat kivitelét ezelő s kellő tőkével rendelkező társulat alakulására a talajt kellőleg előkészíteni, vagyis érlelni azon eszmét, mely említett értekezlet által életre hivatott.

A kiküldött bizottság feladata tehát minden tekintetben nehéz, mivel vállaira súlyosodik a kérdés megoldásának módozatait megállapítani vagyis formába, életképes formába, önén azt mi ma még csak óhajítás gyanánt él ezer és ezer ember ajkán.

Annélkül tehát, hogy ezen bizottság teendőit már ma itt taglaljuk, annélkül, hogy vitáink azt valjon észszerű volt-e ezen bizottság gondjait az agitató feladatával még terhelni: ez alkalommal csak egy, a nagy értekezleten hangsúlyozott módozatát a kiépítésnek akarjuk, úgy a nagy közönség, mint a tisztelt bizottság figyelmébe megfontolás végett ajánlani: értjük a garancia kérdését.

Az állam, jelen nehéz viszonyok között, midőn vasutaink kamat garantiája által pénzügyileg túl van terhelve, tervezett vasutunkat nem biztosítja ugyan, mindazonáltal ha a kilitásba helyezett harmincz évi adómentességét tekintjük nem megvetendő szerényben részesíti. Az érdeklő nagy birtokosság pedig azáltal, hogy a szükséges területeket — valószínűleg — ingyen fogja vasutunk

részére átengedni, a vasut előállítási költségeit tetemesen redukálni fogja, míhez még az építőanyagok jutányos átengedése is járulván, a különben is minden fényűzéstől ment vasut kiépítéséhez, a szükséges tüke, aránylag oly csekély leend, miszerint a pálya forgalma tisztossgos kamatot fog, a befektetett tüke után hozni; deficittől tartani tehát e téren nem lehet.

Nagy vasutaink, tudvalevőleg nem azért kénytelenek az államségélyt évenként igénybe venni mivel berételeik rosszak, hanem főképen azért, mert a befektetett tüke aránylag túlságos nagy volt. Ezen, majd nem minden vasutunknál meg-lévő rákfene, a pápa-szentgyörgyi vasutnál — helyes tervezetnél fogva — nem létezőnek tekintendő egyrészt, másrészt pedig előbb említett kedvezmény és adományok által építésre oly minimális összeget veend igénybe, mely után, a legszerényebb forgalom mellett is, biztos a tiszta jövedelem, ugy hogy bárki is, egész biztonsággal feltehetné pénzét ezen vállalatba. Igen ám, ezt kétségbe vonni ki sem képes, s ezért megvagyunk győződve, miszerint mindenki örömmel fog pénzével a társulat megalakulásában résztvenni, ugy hogy az építési költségek jó része, vidékünkön elhelyezhető lesz, noha óhajtanok ezt; mivel így, a vasut szép jövedelme közöttünk maradva vagyunknak tetemesen öregbítendő s birtokosaink, kereskedőink és iparosaink azon összeget, melyet szállítás díj fejében természetnyekért fizetnek — ha vasut részvényesek — részvényeikre eső jövedelem ezimén részben vissza kapják, ugy hogy ez esetben nyerneik először természetnyek ölesőbb előállításá által, másodsor pedig természetnyek magasabb ároni eladásá és harmadsor pedig részvényeik után tetemes összeget végre pedig a földbirtok árának emelkedése valamint

új és új keresetforrások létesülése által, Világos tehát, hogy — főleg nagybirtokosainkra — ezen vasut kiépülése kézzelfogható haszonnal fog ugy az egyszer mint az egész vidékre járulni, a miért is nem látjuk igazoltnak azon félelmet, melyet a kamatbiztosításának kimondása körül tapasztalunk, egyes egyéneknél noha anyagi helyzetünk következtében az építésnél mindenesetre idegen tüke igénybe vételére, utalva leszünk, mit pedig könnyebben és ölesőbban nyertünk meg az esetben, ha kamatgarantiát nyújtunk, az alakítandó részvénytársulat javára.

A garancia eszméje tudvalevőleg Loskay főmérnök ur által lón a nagy értekezleten felvetve és világosan kifejtve, de ugy látszik csak egyén által félelemmel sőt ellenszenvvel fogadva, ámbár Loskay ur nézete, szerény véleményünk szerint a pápa-szentgyörgyi vasut archimedesi pontját képezi, melyvel minden körülmények között — ha építésre komolyan gondolni akarunk — megvárhatónak kell.

A kérdés tehát az, hogy miben áll ezen garancia? továbbá nyújtható-e ilyesmi részünkről s mi módon és mily alakban, valamint miő terhek és kötelezettségeket ró reánk a garancia elvállalása?

Mielőtt ezen kérdésekre azon választ megadnók, melyet az eszmét felvető jeles szakfőrről megadott már akkor, midőn azt felszínre hozta volt, szükségesnek tartjuk felmenteni, miszerint tervezett vasutunk montón biztos statisztikai adatok nyomán csak 90,000 hold szántóföld van 100,000 hold legelő s rét és 130,000 holdnyi erdősséggel szomben. Kevés gondolkozás mellett is kitűnik, miszerint itt a szántóföldek szerény minoritásban állanak a kevésbé jövedelmező erdő és rétséget képező területekkel szomben, a minék pedig bizonyára nem annyira a talaj szegénységében, mint inkább kello forgalmi eszközök nélkülözésében rejlik, vagyis jelen körülmények között — mert a szállítási

TÁRCZA.

Hogy szerzett feleséget János bácsi.

— Humoreszk. —

... Lementünk a kerthe, hogy folytassuk a mulatságot.

— János bácsi mondja el élettörténetét, viszontagságait, élményeit, kalandjait! ...

János bácsi igen kedvelte a vig társaságokat, sőt azoknak ő volt főnyújtja.

Sokáig vonatkozott élettörténetét elbeszélni, de a sok unszolásra és kérésre el kezdett szólni.

— Ha már azt akarjátok, hát legyen! De kijelentem, a kacagást nem tűröm, sem azt, hogy itt a társaságban finnyás népség legyen! Azonban ti már mind tanult, érett emberek vagytok s így bátrabban szólhatok. ... Hé! anyuk! ne zörögj, ne esőrümpölj ugy azzal az edényvel a konyhában! az ember a maga szavát sem érti! ... Ha egyszer kihoztok a beszéd sodrából, többé négy lóval se vonok vissza bele! Igaz-e, he áldott teremtes ez az én öregem?! ...

— Ugyan János bácsi kezdje már! De hosszu a bevezetés! ... mondák tőbhen.

— Itt van la! ... Még hozzá sem fogtam, és máris aprehendáltak. A világom mindenem van kezdeté! Figyeljétek! ... Mint szegény vándor kerültem ebbe a kis városba, Kolokán Jónás itt akkor főerdész volt. Valahogy meglátott, megszánt és magához hitt.

Kikérdezte sorsomat, én meg elmondtam, hogy se apám, se anyám, amit tudok, azt is magamnak köszönhetem.

— Hát ösesem! akarsz-e löni tanulni? — kérte.

Soha sem örültem jobban, mint most, midőn már egyik régőhajott kívánságom a megvalósulás útján haladt. S csakugyan, én megtanultam löni, s rövid idő alatt az öregnek kedvence lettem. Összeszedtem magam ...

Kacsintgattak is rám a lányok! ... A legszebb legénynek mondtak az egész helységben. De a Csírigőék Pankája — az én áldott nőm — ugye kedves egy teremtes? — No hát a Csírigőék Pankája szálla volt a szememben.

Az a leány megtetszett, s én megszerettem őt ... A „zöld hetesben” mindig vele táncoltam s így alkalom volt szívem érzeményeit előtte fölfedezni ... Hej! de a Csírigőék gazdagok voltak, nékem illig volt pár parasom! ... Az a gondolat bántott csak, hogy Pannika után hiába vésik a fogam, ugy sem nyerem el. Nem mintha Panni meg szeretett volna, de mert az öregek nem néztek jó szemmel rám. Se éjelem, se nappalom nem volt, Pannika mindig csak az én kedvesem maradt.

Igy mult el egy év. Mindig kiültem az ablak elé, (mert az erdőszáka az ő házukkal szemköz volt) és áttekintgettem. Egyszer csak megállott egy szekér a kapujok előtt. Csapós Márton, a jegyző, Laci fia jött látogatába, jobban mondta, leányzóba. ... Azzal köszöntött be, hogy ő Pesten ügyvédeskedni

fog és házat akar venni, ahöz pedig asszony kell és ez Pannika legyen.

Amint ezt meghallám, a szívem akkorákat vert, mint egy kakukos óra ... Mindig csak Pannik házára figyeltem. Volt is ott öröm; csak Pannika, az én áldott lelkem pislogatott ki olykor búsz arezal, s hogy a látogatás hiába ne legyen, elmentek a zöld hetesbe.

Uccu! fogtam magam, felöltözököttem és követtem őket rögton, de alig hogy beléptem, ott jártak már javában a tolnai lakodalmast.

Leültem egy magános asztalhoz, s elmézem, hogy táncol az én áldott lelkem, tán elmézem volna örekké is, ha a tánc nem ingerel. Megkérdeém tőle, akar-e vélem táncolni? ... Ő egy halk izennel felelt. A két szál ezígyan elhuzta a legvia eszárdást, kileptem Pannival. De amint Laci megpillantott, odaállott hozzám és így szólt.

— Mit akar az én táncosnőmmel? — Táncolni! s azt hiszem, most az enyém. — Akkor csalódik! s hogy hibonyítsam, hát meg is leszem! — Ezzel megfogta Pannit és el akarta vonni.

Hej! megmutattam neki, ki a legény a csárdában! ... Megszorítám karját ugy, hogy felkültött s Pannit elereszté, én meg áttölele, jól megfogtatam. Persze hogy egy kis szibongás támadt, de a hor elfeledtete volánk mindent és hazatérve, szent lón a békesség! De alig távozott el Laci, Pannika erősen fogadta, hogy önéki Laci nem kell. Emiatt perpatvar támadt, ugy hogy én is áthallám.

költségek drágák — nem fizeti ki magát oly területeknek eke alá vetve, melyek és idők óta mező, rét vagy erdősséget képeznek. Holott a vasút kiépítése után több mint valószínű, miszerint ezen kedvezőtlen tény éppen megfordítva alakul át, amiért is némielőg ezen vasút építése oly szerepet játszik, mintha folyamatszabályozását létesítene a közbírtokosság, oly czélból, hogy művelhető földet nyújtson ott, hol előbb a kőnye kedve szerint garázdálkodó hullámok és ezek folytán posványok uralkodtak.

A pápa-szentgyörgyi vasút egy gazdag területet fog, a közlekedés folytán létező ösárhól-kimenteni és első sorban a szántóföldek számát emelni, másodsorban pedig a még kevésbé értékesíthető erdősségeket új jövedelmező üggyé emelni.

A folyamok szabályozása szintén óriási összeget igényel és haszna — ámbár a kiadott pénzért dírekte kamatot kisen nyer — mégis oly hatalmas, hogy a közbírtokosság mindenütt szívesen járul az áldozatokhoz.

Az általunk elvállalando kamatgarantia tehát előbb jelzethet hasonlít, noha korántsem jár oly terhekkel, mivel mint említettük volt a pálya rentabilitása minden kétséget már előre is kizár, s ez által csak erkölcsi állapotját képezi a szükséges építő tőke beszerzése.

Megfontolandónak tartjuk tehát a kamatgarantia eszméjét s mint ilyen ajánljuk az illetők figyelmébe.

Említett kérdésekre adandó választ, illetve a garancia lényegét egy következő cikkünkben fogjuk kifejteni. y. n.

A nagy világból.

Politikai heti szemle.

Ausztria-Magyarország.

A fővárosi utcaízi tüntetések úthatásai alatt állottak az elmúlt hét országgyűlési tárgyalásai. A kormány álláspontja a többség által helyeseltetvén, sokan attól tartanak, hogy e győzelem gyümölcseit keserűen fogja megízlelni a saját. Érdekes Jokának esilapító cikkke, melyet e tárgyban a „Hon”-ban közölt. Minket, ösztönöl megvallva, e esilapító szer sem képes megnyugtanni azok után, mik a bírádalom másik felében készülnek, már pedig eddiglegé gyakran egy voltunk, hogy a magyar Miskára ráparancsoltak: ... Gehe du voran, Du hast die grossen Stiefel an*.

Németországban

Ministeri válságról szóló hírek keringtek Bismarck herczegnek Berlinbe való visszatérte alkalomával. Igaz ugyan, hogy valahányszor Bismarck magányát elhagyja, egy kis miniszeri szék felel, azonban ez egyszer Bismarck megjelenése a fővárosban csupán

Kokolán uram elszenderült, de a zaj felverte álmából.

— Mi történt? ... Miféle zaj ez?!

— Én ébredtem neki.

— Habaha! Azt amogy is tudtam. Ne féljen az a jó öreg! Majd holnap beszélve vele egy okos szót. Az igaz, egy jöttél ide, mint az ágról szakadt s hogy most sem igen nyulkálhatsz a szobában, az is igaz ... De se baj! becsületes, derek legény vagy. Ha kedved van, átadom neked hivatalomat és a többitől még beszélhetünk! Azt hiszem, nem lesz bíróra szükségünk. Nos? ... és a kezét nyújtá.

— Igy ösztönöl, így szeretettel soha sem szólott hozzám az öreg. Én örömteljes arccal nyújtam feleje jobbjomat. Eljött a várta várt nap. Kokolán uram átment Csirigókhöz, de kevés várta várt visszajött, s amint vonásából kivehettem, a követtől szerep nem igen sikerült.

— Furesa ember ez a Csirigó! hm! mit sem akar ilyen legényről hallani, mint te. Azt mondta, nézz más lány után, csak a kezod kell kinyújtand s mindenki újjadra kapsz akár kettőt is.

— Hej, jó Holokán uram! nem a legjobb tanács ez! Én még tavaly a szénakaszláskör vállám Panninak, hogy egyedül őt szeretem és fogom szeretni, s ha mindjárt még 10 évig is kellene rá várakozni! feleltém én.

— Nono! csak lassabban! Panni utánam sopolygott és azt üzenté, hogy este 10 óráig 11 óra között, midőn már az öregek alsznak, gyertyavilágot tesz az ablakba s ha véle beszélni akarsz, akkor teheted! ...

a conservatív pártban mutatkozott szakadás fenutását előzota.

Francozországban

A közoktatásügy nagy lendületnek néz előbe a tanszabadság érintetlen maradásá által, amonyiben az orleanista és clericalis párt épen a tanszabadság öve alatt az állam főfelügyeleti jogit éorbitáni törekedett. Az új közoktatásügyi tanács tagjai kevés kivétellel a kor tudományos magaslátán állanak.

Angolországban.

A parlament megnyitását érdekes eszme- és szóharczok, minék tárgyal a zulu és afgán háborúk képezik, előzik meg. Az ellenek s ennek elől Hadston azokat mindmáron saját pártczéljaira akarja kizsákmányolni. Furesa egy liberális párt, mely a szabadság czimere alatt — Muszkországgal karöltve kihívja a korszellemet.

Törökországban.

A görög-török határkérdés még folyton foglalkoztatja az európai nagyhatalmak követéseit. Utóbbi időben Curti olasz követ felajánlá kormányra jó szolgálatait ez ügyben, azonban ugy látszik, hogy ez ügy mindaddig le nem lesz bonyolítva, míg

Oroszország

Mely az utóbbi napokban a nihilizmus ellen nagy sikerrel működött, s így régi mesterségének folytatására ismét időt és módot talál — nem akarja. Hanem az abbéli akaratra vajni kevés kedvet mutat.

Műveljük a népet!

L.

„Nehéz idöket élünk, a láthatáron sötét fellegek tornyosulnak* és az ember a vész közelgésének előérzetében mint Zahara karavánjai, eszgedt fővel, lesitott szemmel halad örömtelen ösvényén ... szóval: eszgedés mindenütt.

Van okunk, — sokszoros okunk rá.

Példánl: a nemzet színe, vírága, disze a magyar ifjúság közelebb egy népserültlen hadjárásban, idegen, ismeretlen földön ezer vész között vívott esatákat; siratja fiat sok szülő, kesereg a forjvesztett nő s szírvettség búját emésztí a hű kevet.

Hazánk néhány jelentékeny s virágzó, tegnap még élénk kereskedést folytatót szép városa, Miskolcz, Eger, Szeged és vidéke má romhalmaz, rut szibarita vár s „képzelt sebes szármny sas, de előlrad mégis mire oda ér ahol kezdetét veheti a megiflélése ama borzasztó vész által felmerült károknak és az egész országra kiható utókevetkezmenyének; több ezer ember, mint kik a hullámok által lökde kegyetlenül eltemette, az áldozat. Számos család egészen megszűnik létezni, kihal ott, hol a legnagyobb magyar szerint: „még az apagyilkosnak is megkellene kegyelmezni.”

Gabonánkat, borunkat nem veszik, nines ára; pangás itt, pangás ott, iparban, kereskedelemben.

Nem épen illő dolog a szülök háta megett szólni a szerelen fonalat, de hát az igaz szerelen nem ismer törvényt. S így a látogatás is megtörtént s ez így folyt vagy hétig. Hajh, de az öreg Csirigó észrevett valamit, megleste, midőn Panni nyugodni tért szobájába és halkán rázárta az ajtót, ő meg a szomszéd szobában — melynek ajtaja az udvarra nyílt — álló falusi kályha mögé bujt el s engem lövett.

Fogalmam sem volt erről a kelepezéről, amit számomra az öreg Csirigó készített. Alig pillantván meg a gyertyavilágot az ablakban, elfolytatom Kokolán uramtól, ki „jó mulaszt” kívánt.

No hiszen, emlékezni fogok is rá! Lassan haladtam át az uton, éltepe a sővényen, keresztelőosantam a tágas udvaron, megnyitván az egyik szobaajtót s ott a setében kényelmesen elhelyezkedtem a léczán.

Az est sötét volt s így véletlenül abban a szobában helyezkedek el, amolykiben az öreg Csirigó lesett. Elmerengtem a léczán; sokáig vártam, már nem győztem várni; épen készülőben voltam meg tudni, miért késik a felkém, amint halk neszt hallok. Sötét volt, nem láttam senkit, de annál többet éreztem, merf egy kéz a hajamat, a másik a torokomat megragadvá, egy a földöz vágott, kevés hűja volt, hogy a nyakamat nem szegtem.

— James! Pista! Gyertek be! Megvan! kiáltott egy valaki, aki pedig nem volt más, mint az én Csirigóm! Szerencsére valamennyi ajtót, amelyen keresztül jöttem, bezártam s a kulcsokat zsebbe tettem.

Az uszora, ezen a nemzet testét kegyetlen szíjjai s csapjával üldözö szűz karu polyp toltá fel s beleszékelt magát a nemzet testébe.

Czúggedés, — tehát van okunk erre.

Csakhoggy nem kell, nem szabad gyáván neki vötni fejünket.

Kétségbeesés, rimádkodás, meddő panaszhang nem ment meg.

Mi az tehát, mi megment, segít rajtunk, s a eszgedésben tápot, onyhe vígaszt, reményt — köleszőz? Munkára edzett kar, szorgalom, kitartó munkásság.

Valamint a tenger munkásai, kik ronesolt, hajótörést szenvedett jármúvna, a beözönlő víz s a hullámok erejében minden pillanatban az elmerelés végveszélyét s következőképen a biztos halálunk iszonyú szemekkel festöt képet látják szemök előtt, egy percze sem veszik el lélek öberségüket, hanem a fenyegető veszély nöttével hatványozott arányban növekszik az ő ellentállási képességük is, állvetetlen, edzett karokkal dolgoznak, míg nem „megtörve bár, de veszte nem” diésősegesen elérik a rőpartot; valamint a kis mehek és hangyák — mint melyeknek társasága legtöbbször lesz hasonlita az emberi társadalomhoz és megfordítva — nem gondolnak a borongós idővel, egyaránt esendes munkássággal gyűjtik az existénciájokat biztosító anyagokat; ugy sződnék össze erőnként mi is, és lejtünk ki egyenként s együttesen; ki követek nem bir, ne essék amiatt kétségbe, hanem emeljen csak — de hangya szorgalommal — porszemeket feljöttésére azon halmoknak, melyekre e haza s közevete egyesek állapotának veszélyen kívül s felül való helyezésre ingatlanni, szilárdan oszkozhölhet leend.

Éme halmok: *hisziszeregetet, jó erkölcs és miveltség*. Igen, mert nem leonidási vitézség hanem jó és és *bocsületes szív* az, a mi e maroknyi nemzet existénciáját biztosítja; nem fegyveres hadsereg, hanem erkölcsös és nemzeti műveltséggel bíró nép kell, hogy a világ fejlődésével s folytonos átalakulásával mint egy kis, de helyét derekasan megálló csapat állhasson szembe, s hogy felemelt s lumyászkodásra nem szorult, nem utált homlokai képes legyen, megmerjen állni az európai állgyműveltség sorompói előtt, a tudomány trónuszalmjánál.

Nem politikai bazaridaték ázósere, hanem a tudomány, ipar, kereskedelem, földművelés kultiválására s nyelvénykép az általános jólét s így a szeretett közhaza boldogsága fölvirágzásának eszközlésére, megteremtésére kell képzétnünk, tanítanunk a magyart.

Mondtuk s — leginkább azok kedvéért kik még ma is azt képzelik — újra hangsúlyozotnam mondjuk, hogy: *ne higgyék miszerint még leonidási vitézséggel is vivhatunk ki biztos existénciát, nem: egyedül lykurgusi erőny, eszély, erély, soloni bölcsesség, műveltség és romlatlan erkölcs az, mi megment, létjogot biztosít, másokat is, tisztelőinkre*

Borzasztó helyzetben voltam, az öreg irgalmatlanul rávezgált, mintha Isten tudja, milyen gyilkos került volna a keze közé.

— Csak hamar! hamar! — kiáltott az öreg.

Jaj de gazdát uram nem lehet! he van zárva valamennyi ajtó!

— Az ördögbe! feszítsétek ki! emeljétek ki!

Megokaltam a históriát, fogtam magam s elföldöltöttem az öreget magamtól. A legények már azt hitték, hogy itt sz ítélet napja.

Haj de az öreget nem szállta meg a „fész”, nekigyürközött, ellenem egy újabb támadást intézett, de — fatum! — megbötölt és elbukott. Ekkor már a legények félig kiemelték a szobaajtót; egyik már a féltüstvet a szobában volt. Én menekülni akartam, de az öreg erősen tartott. Azon gondolkodtam, hogyan meneküljek? ... Megfogtam az öreget, és beletoptem az ágyba s mindent redobtam, székét, asztalt. Most könnyű a menekvés, de már ekkor az őjrjart meghallá a zajt, beköltött a községközönség erősítéséért, elől-hátul meg döngöttek az ajtót. Hova meneküljek? ...

A könyvbűr! Ez az egyetlen menhely. Kifejlesztém az ajtót, melynek egyik szárnya s szemben álló edényhármiorra esett, ugy hogy a rajtálló edények esőrómpolva hullottak a földre. Én ezzel mit sem törődve, a kályhára ugrottam s a kőmánya iparkodtam magam ahogy lehetett, elhelyezni.

— Vége következik. —

indit, a csendben előnyöket viv ki, a béke olaját s — jövendőtán az idő — a hallhatatlanság koszorúját adja!

Gyűfcsnek tehát lámpák a művelődésnek!

Mi e cikszorozatunkban főleg és kiválón a „nép” művelődésének miert — és mikéntjéről értekezünk; de annyit általánosságban s mindjárt az első ezekben öhajunk ki mondani s pedig a világtörténetből merített tapasztalatok után, hogy: egyet ne felejtünk el; miszerint a boldogság forrásához két ut viszen el: egyik a *közönnyelenség* másik az *erkölcsiség utja*; ezeknek párhuzamban kell együtt haladniuk!

Békéfy (Berkefics) Elek.

Harmadszor is a nőegylet theastélyéről.

— Karcolat. —

Korúntsem azért azonban, mintha talán ezzel az „*omne trimum perfectum*” diésőségét akarók magunknak vindikálni; meints isten! — hanem egyértelműen csak ama jó hiszemből, bahogy az ús Vaticánú százsoroson adja vissza a püztolyfövest, hát gondoljuk mért ne adhatók mi vissza — parodon! nem a püztolyfövest — a’ la’ revolvert, hanem azt a nagy hühö nékül is legislegjobbban elüült kedélyes jó estélyt. Hiszen az jó mindig jó, mert örökké állandó, csak a rossz változandó; no tehát mért is ne emlékeznünk vissza munk is ismét és ismét a legszivesebben arra, ami ránk nézve oly nagyon emlékezetes, olyan igen jó volt.

Denique is, amit az angyalok tesznek, jól van az megérvé; és kell is hogy sikerüljen, diésben, főnyesen, mert hát szeretetből folyó, a isteni munka a?! Ide, ide örvendezni, a mi szegényeinkkel! Ide, ide jól mutatni a mi nőnk közé!!

Hóbó frater, csak lassabban a keresztel! De elszédített, vakított téged is a szépség és fény! Ne széledjél, vakoskodj át ott, ahol legelőzabálnak, szemesnek kell lenned! — Mert bizony, ha józan nem vagy; százsor is felbuktál volna féltelen tánczodban; és hídd el, ha szemes nem vagy; kétszer sem jutottál volna a vilkik tánczhoz.

Nos, ugy-e hogy igazán vés? s te tulozát, nem én... Avagy te csakugyan részeg és vak letél volna? Szerenesétlen fia! hisz így mire emlékszel hát?!

Még a részegség csak transit; mert legalább az amíg tart: boldog vagy és mulatsz; de már a vaksgodot: azt — igazán sajálmón; — Oh te elárkhözött lélek, visszott praedestínálta! hiszen ha még utóbb ki talál felejtani valahogyan szent Péter hátyó a fényes menyországból; nekéd arról dunsztos se lesz, ha most elváltakát! Már így pajtás én mégis csak sokkal boldogabb halandó vagyok hát náladnál. Lásd, nekem már Nápólyt se kell látnom, hogy meghalj. S nem ugyszerint profit-e ez? — megverni két-három pengón annyit száz frtot? S még akkor is látunk-e ott lányokat, szépeket? csak féltolan szépeket is, mint akiket te magygyába a multkor elsróltál? Dehogy, dehogy kútnék, s akár soha ne is lássák! Oh, wo dü Citronen blühen: ott ninesenek illyek! Ott csak barnák vannak, de itt szökek, szépszínűk és barnapirosak egyben — mind olyan hajólok.

Igazad az, „színe, java, ott volt a városnak”; mert aki még imen is elmaradna tud: kísénylésből legalább is nem „java” az: dixi! S hát még az a jó feszolten, egyszerű tisztesség! Valóban csak sajnalatra méltó neveltség és gúny tárgyává törpül mellette minden nyegle gég, hüiság, úres negélyezés. Nem akarok párhuzamot vonni, mert fájna az nagyon a tényekkel szemben, hanem annyit mondhatok, hogy bizony nagyon igazva van jó Herman Ottónak, midán velem lelkesülve, ezeket mondja, hogy: „világon jó mulatszág csak a kedélyes lehet!”, és hogy: „ugy vagyunk bizony az elité és szerényebb bálokkal épen, mint az fivégházi pompás s a mezei szerény virágokkal; míg azoknak erőltetett halovány pompája hiddgen hágy s legfőkébb hámuljuk, addig ezek frís színe és illata elbájol.”

volt Varga tanító ur előadásán is, melyet az helybeli tanítók előtt tartott. A tanfelügyelő ur megelégedését fejezte ki.

A pápai izr. nők betegsegélyző egylete saját pénzátára jávára 1880. február 28-án a Grill-fogadó nagytermében zártkörű koszorúskást rendez, melyre a meghívók a legközelebbi szót fognak küldetni. A meghívót mint rendezők alfirták: Berger Ferencz-né, Eisler Ignáczné, Krausz Adolfiné, dr. Lövy Lászlóné, dr. Rechnitzer Edeiné, özy, Schlesinger Mórinné, Steiner Ignáczné, Spitzer Ignáczné, Wittmann Ignáczné, Bauer József, ifj. Berger Ferencz, dr. Guttman Frigyes, dr. Koritschoner Lipót, Lövinger Sándor, Lövy Ignácz, Steiner Ignácz M., Weisz Sámuel. A rendezők mint örömmel értesülünk a mulatszág ügyében igen buzgógn járnak el, mely körülmény azon reményre jogosít, hogy a „koszoruska” fényesen sikerülni is fog. Mi kik persze nem a tánczolatnáság, hanem a német cikk érdekében a tervezett táncmulatszágot szívvel, lélekkel pártoljuk azon szerény öhajunkat fejezzük ki, miszerint a rendezőség és a mulatszágon résztevők közönység minden főnyezet lehetöleg kerülni és a kellemessel a hasznost párosítani és minél több tisztja jóvedelmét felmutatni törekedjék.

Az izr. iparosok gyamolító egyletének előjáróság a napokban visszaérkezett szentesített alapszabályok nyomtatását elhatározta, minek folytán mindegyik tagnak alkalma lesz mihez tartás végett az egylet alapszabályaival behatóan megismerkedni.

Banfi János ur polg. iskolai igazgató és lapunk tisztelt munkatársának szülei e hó 5-én, szükébb családi körben házasságuk 50-ik évfordulóját ünnepték meg. Kívánjuk hogy Banfi ur szülei házasságának még 75-ik évfordulójának öröben és egészséggel való megünneplésén is örvendhessen.

Társasestély. A pápai polgári kör jövő esztörtékön saját helyiségében, háring-schmannsal egybekötött társasestélyt rendez, mire a t. közönység figyelmét ezennel felhívjuk, annál inkább, mert a már ismert mükedvelők fogják a közönység kitünö előadásukkal mulatnaiti. A vacsora órá 60 kr. szemelvényként, reméljük, hogy ezen estély tömeges látogatásnak fog örvendni.

(Helyreigazítás) utolsó számunkban, a vasúti értekezletéről hozott tudósításunkban egy kellemetlen s a j t ö h i b a, csuszott be ugyanis Vécsey István ur beszédjének közlésében Borosiné, helyett tévesen Borosmező állt, mit ezennel pótlólag helyreigazítunk.

Fényes estély volt folyó hó 5-én A j k a y Irmóné ó nagyságánál; mint lapunkat értesítik, társadalomunk élifje szép számmal jelent meg a jótékonykossággal és a közjó iránt mindig lelkesedni tudó urnó házánál hol magát mindenki oly józ, miszerint lened estély emléke a résztvevőkre felejtethen ezen, s így rövid carnevalnak fénypontjának lehet ezen estélyt nevezni.

Felkérőttünk annak közlésére, hogy Neuman Béla ur, a pápai izr. nők betegsegélyző egylet által rendezendő koszorúskánál a rendezőség tisztségét el nem fogadta, bár az ügy létesítését föle lehetöleg előmozdítandja.

Helyes intézkedés. Az alispáni hivatal elrendelte, hogy az országunkon levő mütárgyak a. m. mérőföldjelzők, hidak párkányzata, távudasodronyek és duzok, nemkülömben fák, a legszörnyebb félfegyvetet alá vetkessenek. Feljelentők, kik valakit e tárgyak rongálásánál tetten kapnak, 5 frtal jutalmazassanak. A eszökök és tagfelügyelők ezen rendelkezéltől tudósítottak és szigorú felügyelésre utasították.

Az aszódi „önkentes tüzölő-egylet” a napokban tartotta meg saját pénzátára jávára a helybeli nagy vendégül termében tánczvigalmát. Ezen hátra nemesak helybeliek, de a vidékről is számsosan jelentek meg. A vendégkoszorúból kiemelendők: Kniebeisz Sándorné, Benesik Dezsényi Ilon, Eisler Sándorné, Churin Irmáné, Balogh Lajosné és Forchner Miksáné urnók. Továbbá: Richter Vilma, Pekárek Laura, Konecsny Mari, Huszler Liska és Ilona, Paraszkay Ilon, Szalay Liska, Brann Berta, Fischer Szidonia, Pilstel Ernestina, Karpelesz Mari és Julia k. a., a mulatszág a legkedélyesebben folyt egész reggeli óráig. A jóvedelem 153 frt volt.

Jótékonyág. Biztos forrásból származó értesülés szerint, a vasvár-szombathelyi káptalan, tekintettel azon sanary állapotra, melytől Vasvár vidéke a múlt évi rossz termés miatt jutott vasvári uradalmanak f. é. költségvetésébe, dacára saját silány termésének, 500 frtot vett föl tisztán oly célból, hogy az inséggel küzdöknek a munkaidő megnyitálva napszámok által kenyérkeresetre alkalmat nyújtson. („Hazánk.”)

Megrendelési felhívást vettünk Grósz Gusztáv és testvére győri könyvkereskedő és nyomdászgától a „Magyar ifjusági és népkönyvtár” című vállalatra: Évi 5 frt 50 krét az előfizető 18-20 részint fordított, részint pedig eredeti elbeszélést, ráadásul pedig ingyen egy olajszinymatu

képet kapnak. — E vállalatra nézve, amennyiben jobbra fordított műveket fog hozni, az a megjegyzésünk, hogy fordításokkal nem tesz nagy szolgáltatást a szóban levő irodalomnak, mert ide vágó vállalatokban és könyvekben nem „szükölködnünk — Aztán pedig a munkatársak ama hosszú sora tisztán csak eredeti műveket produkálnata. Ez igénytelen megjegyzésünk. — egyékként ajánljuk a szíves olvasóknak ezt a vállalatot is szíves figyelmükbe, mert „Prárfel Altes, das Beste behaltet.”

Börök elárvázása. A kishéri méntelpei irodalom közlés végett tudatja a hatóságokkal, miszerint vágás, elhullás stb. következtében összevált börök folyó hó 12-én árvázás után a legfőbbt igöröknek el fognak adatni.

Nagy szerencsétlenség. Füstös Mária 10 éves leánykát a „kerti soron” lakó szülei zsupért a padlásra küldték le; midőn szegényke a teherrel le akart omét járni, megeszszott, leesett és szétverte koponyáját. Röggtön szörnyet halt. Teste orvosi boncolás alá vétetett.

A veszprémi ipar-és kereskedelmi kör és az iparos ifjusági képző és segélyező-egylet saját könyvtára, illetöleg betegsegélyző-egylet jávára, f. 1880. évi február hó 7-én, szombaton a „korona” nagy termében zártkörű tánc-estélyt rendez. Belépti díjak: család-egy 2 frt, személfegy 1 frt. Kezdetle 8 órákor. Felfelvezések köszönötettel fogadtatnak.

Kutya, mely a leánykerést ellenzi. Deveserben történt, hogy G. tisztelebhen álló polgármester elölkéte magát megöngölni. Két egy utcában csak-nem szemkötő lakó hajadon közt kelle választani. Elvélvire elhatározta, hogy a szobkötő köri meg. De oh látam! a leány kapujához érve nagy bonzatos kutya zárja el utját, dísekedvén jó hangú ugatásával. G. gondolván, hogy az ugatásra csak kijöni valaki, de bizony nem mutatkozik senki — alá s föl járkvála többször megkísérlette a bemenést de hasztalan; végre így szólal meg: Már látom ez a lány nines nekem „szánva” átbállagott a másikhoz, kit meg is kért, meg is nyert. Veni! vidi! vici! a menyegző a napokban lesz. Sok szerencsét!

Argus.
A sajtó megrendszabályozása. Egy felhivatlan közlemény szerint a kormány által tervezett sajtóügyi rendszabályok iránt, mielőtt azok a képviselőház elé terjesztetnének, több jogász-tekintély is meg fog kérdezteni.

Az új bankjegyek. A törvényhozás elé — mint a „P. Lloyd” írja — legközelebbi törvényjavaslatot fog a kormány bejeszteni az 1878. XXV. t. cz. 82. §-nak megváltoztatása tárgyában melynek fogva az osztrák-magyar bank engedélyt kap, új bankjegyeit jelenleg ezimé nékül nyomtatni. A paragrafusok azon intézkedésre, hogy a bankjegy egyik oldalas magyar, a másik német szövegről lesz, értelmétlenül maradnak. Mihelyt a törvényjavaslat el lesz fogadva, az államjegyeket is a bankjegyek alakjában újonnan fogják nyomtatni.

Magyar pezsgő a király asztalán. A magyar iparra kezdemek már odafenn is több figyelmet fordítani. Egyik könyvmatu lap hire szerint legközelebb a Pethö-féle magyar pezsgő-gyár fog megbízhatni, az udvar számára való szállítással. — Az udvar példáját azok a főurak, akik a magyar ipart eddig csak hangzatos toszokban támogatták, talon követni fogják legalább annyiban, hogy a pohárban, melyet a magyar ipar „támogattására” emelnek, legalább ezentül magyar pezsgő fog gyöngörözni.

A „Gazdasági Neplap” a jelen ében ö-ik évfolyamát kezdte meg s így életrevalóságát mindenestre be is bizonyította. Czelja volt és az is marad, a földműves néposztálynak szakmájába vágó oly népies olvasmányt nyujtani, melyet nemcsak hogy könnyen megérthet, hanem egyuttal saját hasznára érvényesíthet is. — Alkalmunk volt ezen hézagpótló lap törekéseit figyelmünkkel kísérsni, s bátran ajánljuk azt az érdekelteket szíves figyelmébe.

Politikai párbajokról a büntető jogtudomány egyik elsörangú kitünösége, dr. Holtzendorff Ferencz, a következő levelet intézte a „Neue Fr. Presse”-hez: „Légedje meg nekem, mint a bécsi írói kör egyik tisztelheteli tagjának, hogy elterjedt lapjában egy szót szölgök. A Budapestben minap előfordult párbajeset, mely egy Szászországnak hosszabb idő előtt fegyverrel elintézett hasonló esetre emlékeztet, arra a kérdésre indit, nem volna-e légedje, hogy az osztrák sajtó képviselői lehetőleg szilárd öszkekötetésben a német sajtó tagjainak szövekeztével, erőfeszítéssel visztautasítsák el bennüköt súlyosan fenyegető üzelmeket? Nem örömet az élvé kérdés, hogy mostani társadalmi viszonyaink közt a párbaj megengedhetö és szükséges-e. Sőt megengedö, hogy vannak kivételek esetek, mikor a hiányos törvényhozás és a becsületnek nem elégcsés oltalma miatt a párbaj elvi ellensége is arra szorítatik, hogy fegyverrel nyujton. De állítom, hogy az már nagy barbárság, mikor a sajtó és a nyilvános vita kulturái hivatalos annyira boldonszanyitalk, hogy nyilvános vádak, melyeket a bíróság előtt be lehet bizonyítani és bírói ítélet elé kell terjesztetni. Irok-nak vagy népképviselőnek alkalmat nyujtának viadóri szerepe vállalkozni. Az ilyen párbaj ellenkezik politikai intézményeink eredetével és szentségtelenül végső maradókká is a párbaj erkölcsi ment-

ségének, mint amely a vérszükség joga a nem eléggé vagy egyáltalában nem oltalmazott becsület által-mazására, oly vitás ügyekben, melyeket a kényes becsületértés nem akar nyilvános bírói tárgyalás elé vinni. Akik a nyilvánosság előtt az európai nemzetek közti békés érdekes biztosítására hatnak és működnék, tekintésük első feladatuknak azt, hogy a politikai párbajt nem engedék elharapózni, és ahol mutatkozik, haladéktalanul kiirtsák. Azt az óhajt fejtegetni ki, hogy az irói egyletek a tagok felvételét határozottan ahoz a feltételhez kössék, hogy nyilvánosságra jött, sajtóban vagy nyilvános gyűlésekben nyilvánult vitás ügyekben kihívást nem küldenek és nem fogadnak el. Fontolják meg továbbá, hogy hasznosnak ígérkezik-e, ha netalán kivételes esetekre, az irói köröknek becsületükben megsértett, vagy frívol módon kihívott tagjainak támogatására becsületbíróság adatik. Fogadja stb.

József főherczeg családja a napokban gyónt meg Alesuton Ft. Kruesz Chirsoston pannonhalmi főapdnak, ki a ezéltől 2 napon át tartózkodott a fenséges családnál, melynek rendes gyóntató atyjá. Az általa tartott mise alkalmával azután az oltári szentségben részletté a főherczeg család tagjait.

Városunkban meghaltak f. évi jan. 26-tól febr. 4 ig: Schwarzenberg Jakab leánya, izr. halva, éretlen. Soós Sándorné, r. k. 58 éves, vízkór. Gergye Julia leánya Á g n e s, r. k. 8 hónapos, ráng-görös. Gaál Gábor leánya Anna, r. k. 2 éves, sorvadás. Badai Jakab, r. k. 34 éves, tüdőgümőkór. Láng Ignác gyermeke, izr. 1 napos, éretlenség. Szalai István gyermeke Gyula, á. h. $\frac{1}{4}$ éves, sorvadás. Pap Antalné gyermeke Károly, r. k. $\frac{3}{4}$ éves, sorvadás. Tislér Józsefné, r. k. 78 éves, agg-kór. Maiszberger Áronné, izr. 78 éves, rák. Füstös József leánya Mária, r. k. 10 éves, szerencsétlenül járt.

Villanyos vasutak. Villanyos táviróink villanyos távjelzőnk, sőt — Edison legújabb talál-mánya, — villanyos lámpáink is vannak, most a hírlapok a tudomány egy újabb diadalát, egy vil-lanyos vasut. Egy berlini lapban ugyanis a követ-kezőket olvassuk: Egy helybeli hírneves (ez*) egy villanyos pálya előállításán dolgozik, melynek fen-tartási költségei sokkal csekélyebbek volnának, mint jelenlegi lóvonatu vagy mozdonyvasutainké. Csak egy műszaki nehézség forog még fenn, t. i. a kocsik tengelyeinek elszigetelése, melyeknek az ágyakban nyí kellene elhelyezve lenniök, hogy a kocsí minden fémes részeitől távol maradjanak. E kérdés sikeres megoldásától függ a pálya létrejövése és életképesége. A pálya a new-yorki légpályák mintájára, gázlámpa — magasságnyra menne az utazákon keresztül. A vágány a járda fölött, egy-felől a lámpa-oszlopok, másfelől pedig a házak mellett felállítandó hordgerendákra erősítve, mint villanyos légpálya, a járókelők feje fölött, szorosan a házak mellett vezetettének. Rövid időközökben,

mindíg csak egy kocsiból álló vonat indítotték, mely kocsí a villanyos mozdonyval egyet képezte. A kisikamlás veszélye nagyon egyszerű készülék által hártatték el, mely már az amerikai légpá-lyákon is használatban van. A kocsí alján ugyanis 6 kapeso olyformán van alkalmazva, hogy amint a kocsí ingadozni kezd, a kapesók a sínokbe fogódz-nak és az egyensúly ismét helyre van állítva. A villanyos vasut rohogása által okozott nagyon csekély, és ami a földlog James Watt talál-mánya tulszár-nyalva. Bármikéint a vasut, a terv maga is még csak levegőben függ, feszült figyelemmel várjuk az ügy fejlődését, és ha az eszmét siker koronázza, a repülő gépek és léghajók kora sines már messze.

Gabona-árak.

PÁPA:
100 kigr. vagyis métermázsánkent.
 Duzs: jó 13 ft., 80 kr. közép 13 ft. 10, alsó 12 ft. 9 kr.
 Rozs: jó 10 ft. 40 kr., közép 10 ft. — kr., alsó 9 ft. — kr.
 Árpa: j. 8 ft. —, k. 7 ft. 80 kr. és a. 7 ft.
 Zab: j. 7 ft. 10 kr., k. 6 ft. 40 kr. és a. 5 ft.
 Tengeri: j. 7 ft. 20 kr., k. 6 ft. 80 kr. és a. 5 ft. kr.
 Burgonya: 1 ft. 20 kr.
 Szona: 3 ft. 20 — 3.
 Zomp: 3 ft., 2 ft. 60 kr.
 Pápa, 1880. február 6.
 WOITTA JÓZSEF, polgármester.

Szerkesztői levelezés.

Virágokról... Verse nem üli meg a közlhetős mér-tékét. Irtó és mérték csak külső dolgok, maga zva is legyen a költeménynek, különben annyit ír, mint az úres díltől — személt. A 3-ik versszakot e helyen megör-kijük:
 Nyári szellő süttögés
 Zengő madár dalolása,
 Kis patakak csövegése:
 Szerelennék lágy beszéde.

Lásna, e sok szóval tulajdonképen semmit sem mondott, mert szerelmes szellőről — lacsak Mokány Berezlet nem ért? — meg patakak ki hallott már valamit? Mi nem s nem is aka-runk hallani semmit.

Felolós szerkesztő: **CSOBÁNCZY T.**
 Laptulajdonos: **NOBEL ARMIN.**

Közönség köréből.

Nagyerdemü közönség!

Mély tisztelettel értesitem, hogy mintán utazásainkból a legjobb bizonyítványokkal el-látva, szülővárosomba érkezővén, 1880-ik év februárhó 8-ikán, vasárnap, Szent-László-uteza 246-ik sz. a. a táncz- és illentautból
TANFOLYAMOT
 nyitandok.

Minden dívó hazai és külföldi tánczokban, ugyszinte ballethen is képesített lévén, az ifju-

ságnak rendszeres oktatást nyujtok; különösen az illemes testtartás-járás és állásra nemkülön-ben a hasznos testgyakorlatokra, mely által növendékeim az állás és mozgásban fesztelen hajlékonyságot és könnyűséget nyernek. Kivá-natra magán-lázaknál is adok órákat.

Beebes figyelmé és pártfogásába magamat ajánlva maradok
 tisztelőttel.
KRAUSZ GYULA.
 helybeli táncz- és illentantító.

NYILT-TÉR.*)

A Chewra-Kadischa alapszabályai 54. §-a értelmében az egyleti tagok komolyan szólítottak fel évi hátralékait annál inkább a közgyűlés napján leróni, miután, ezen kötelességük elmulasztása esete-re, választatóságuk a rá következő Rosch-Cho-desch Adár napján esorbát szenvedhetne.

Továbbá figyelemzettnek az egyleti tagok az alapszabályok 23. §-ára, melyszerint olyanok, kik három évi járulékkal hátralékban vannak, az egylet-ből kizárják.

Pápan, 1880-iki február 3-án.
 A Chewra-Kadischa előljárósága.

MEGHIVÁS.

A pápai Chewra-Kadischa folyó év és hó 11-én délelőtti pont fél 10 órakor egyleti termében ez évenyi második **RENDES KÖZGYŰLÉSE** lesz, melyre minden szavazatképes egyleti tag urat tisz-telettel meghívja.

Pápan, 1880-iki február 3-án.
 A Chewra-Kadischa elnöke.

Tárgysorozat:

1. Számvizsgáló-bizottság jelentése, illetőleg a feloldvány megadása;
2. Özevgy Stein Simonnó és ifj. Berger Fer-renez fölyamodványai;
3. Az utolsó közgyűlésen választott pénzügyi-bizottság jelentése;
4. Egy női temetési egyletalakulása eszméjének előterjesztése;
5. Tagfelvétel;
6. Tagsági díjak befizetése.

Kiadó lakás.

Özevgy Farkas Józsefné új-utezai házában (a táviró-épületben) három szoba, kamara külön padlás és elkülönített udvarral bíró lakosztály jövő Szent-György naptól kezdve kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál Buday János táv. sür-göny kihordó.

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

*) Siemens-Halcke. Szerk

Könyvnyomda.	NOBEL ARMIN ajánlja a legújabb anyagokkal gazdagon felszerelt KÖNYVNYOMDÁJÁT hol minden néven nevezendő nyomdai munkák a legnagyobb gond-dal, csínnal és hiba nélkül leggyorsabban és legmérsékeltébb árákon állittatnak ki. Intézetem ennél fogva minden hasonnemü vállalattal bátran versenyezhet.	Könyvkötészet.
Könyvkereskedés.	Brochurák, rüpiratok, lapok, gyászlapok, el-lázatok hivatalos és közjegyzői és ügyvóli jegyzési kártyák, fal-nyomtatványok, szám- ragaszok, árjegyzőkek, ezák, bármiféle nyom-lák, levélfejek, borí- bái meghívók, kör-tatvány takarékpénz-tékok, névjegyek, út- levelek, rovatolt táb- tár és más intézőtnék. Bármiféle írt meg nem nevezett nyomtatvány minta szerint, azonnal elkészittetik.	Papír- és íróeszközök.